

Ordlista i kemi

Ordlista i kemi, exempel på ord och tolkningar		
Begrepp	Tolkning	I vilket sammanhang är detta begrepp bra att kunna (i skolan/i vardagslivet)?
Metabolism	Omfattar processer där exempelvis föda, dryck och läkemedel som kommer in i kroppen tas upp, omvandlas, bryts ner och utsöndras eller lagras. Kallas även ämnesomsättning. Delas in i katabolism (sönderdelning av molekyler för att ge energi, t.ex. i celledningen) och anabolism (uppbyggnad av större molekyler som proteiner, fetter och kolhydrater).	
Glukos	Enkel sockerart (monosackarid, $C_6H_{12}O_6$). Kallas även druvsocker. Tas snabbt upp av celler och ger energi. Bildar isomera formerna D-glukos (förekommer naturligt) och L-glukos (spegelbild av D-glukos).	
Enzym	Grupp av proteiner som katalyserar kemiska reaktioner i levande organismer. Påskyndar eller underlättar reaktionerna genom att sänka aktiveringsenergin. I enzymatiska reaktioner kallas molekyler som går in i reaktionen för substrat och de som kommer ut för produkter. Substratet binder till enzymernas aktiva centrum (som en nyckel i ett lås) där katalyseringen av reaktionen sker.	
Koagulera	När proteiners struktur (sekundär och tertiär struktur) förstörs beroende på förhöjd värme koagulerar (stelnar) de. När man steker kött eller kokar ägg sker en koagulation av proteinerna, som då slutar fungera.	
Aggregat	Kommer från latinet och innebär "samla eller hopa". Används inom exempelvis geologi, växtekologi och kemi och betyder mindre partiklar som hålls samman löst i en större kropp eller sammanslutning. T.ex. aggregat av bergarts- eller jordpartiklar, alger eller definierade kemiska ämnen.	
Reversibel	Omvändbar reaktion. Den dubbla pilen visar att reaktionen kan gå fram och tillbaka tills ett jämviktstillstånd uppnås. $aA + bB \rightleftharpoons cC + dD$ Inom sjukvården: sjukdomar som kan gå tillbaka av sig själva (spontan) eller efter behandling.	